

Doğal Kaynakların Korunması

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Biyolojik çeşitlilik, bölgemizdeki bitki ve hayvan türlerinin ve çeşitlerinin sayıca zenginliğidir.

Biyo = **Hayat**

Biyoçeşitlilik = **Hayat Çeşitliliği**

Biyoçeşitlilik aslında

Hayatın **ZENGİNLİĞİ** demektir

Yaşadığımız bölgede yer alan canlı ve cansız varlıklar sürekli olarak birbirlerinden etkilenirler. Birisinin varlığı, yokluğu veya fazlalığı diğerleri üzerinde olumlu veya olumsuz etki yapabilir. Bu durum çevremizdeki yaşamın bir sistem içerisinde gerçekleştiğini göstermektedir. Bu sisteme de **Ekosistem** denilmektedir.

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

EKOSİSTEM demek, içinde bulunduğumuz yaşamın devam etmesi demektir.
Bu nedenle,

**BU SİSTEME VERDİĞİMİZ EN KÜÇÜK ZARAR,
YAŞAMA VURULMUŞ BÜYÜK BİR DARBE OLACAKTIR.**

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Biyolojik çeşitlilik ve ekosistemin en büyük tehlikesi **İNSANIN** kendisidir.

Bu nedenle;

Sağlıklı bir **HAVA** solumak istiyorsak

Verimli **TOPRAK** istiyorsak

Temiz ve sürekli **SU** istiyorsak

Faydalı **GÜNEŞ** ışığından sürekli yararlanmak istiyorsak,

Her zaman bitkisel ve hayvansal **GIDA** elde etmek istiyorsak

YAŞAM koşullarımızı yükseltmek istiyorsak

Güvenli ve sağlıklı bir **ÇEVRE** istiyorsak

Çocuklarımıza ve torunlarımıza yaşanılabilir bir **DÜNYA** bırakmak istiyorsak,

BIYOÇEŞİTLİĞİ yani **HAYATIN ZENGİNLİĞİNİ** korumak zorundayız!..

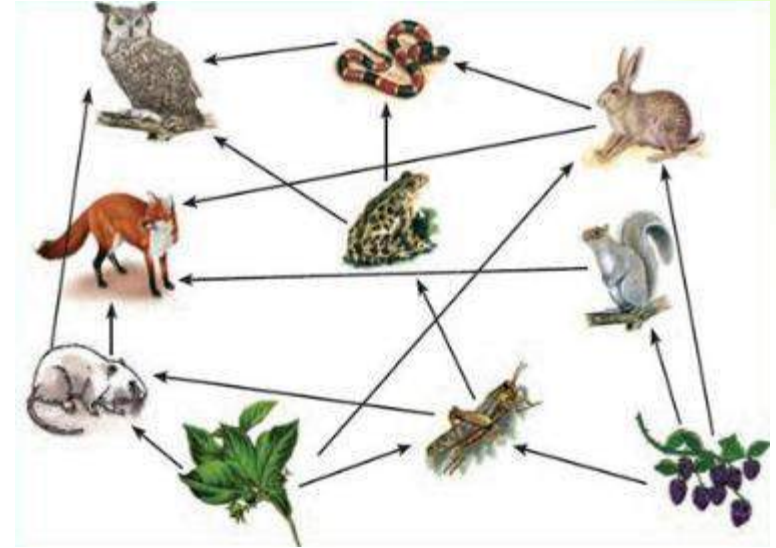
Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Doğal Denge

Doğada yer alan her şey bir zincirin parçasıdır. Zincirin bir halkasına zarar vermemiz halinde zincirin tamamına zarar veririz. İlk anda bu zararı göremeyebiliriz ama zaman içinde zincirin tam olarak çalışmadığını görürüz. Ancak telafi etmek için geç kalmış olabiliriz.

Aşırı avlanma ve yanlış gübre kullanımı ile **Keklik** varlığında ciddi azalmalara sebep olduk. Bunun sonucunda da büyük paralar harcayarak **Süne** zararlısı ile mücadele yapmaya başladık.

- Süne mücadelesi
- Keklik varlığını korumak

Sizce hangisi kolay ve doğru ?

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Doğal Denge

Kontrolsüz çevreye bırakılan atıklar

Gereksiz Kimyasal İlaç ve Gübre

Anız yakma

Kontrolsüz ve bilinçsiz avlanma

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Biyolojik çeşitliliği ve ekosistemi korumak için...

Koruma altında olan alanlar ile orman arazileri tarımsal üretim için kullanılmamalıdır.

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Biyolojik çeşitliliği ve ekosistemi korumak için...

Üretim yaptığımız tarla ile **su kaynakları** ve **ormanlar** arasında, kullandığımız ilaç ve gübrelerden dolayı oluşabilecek herhangi bir kirlenmeyi engellemek için **tampon bölgeler** oluşturmamız gerekir.

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Biyolojik çeşitliliği ve ekosistemi korumak için...

Üretimde kullandığınız gübre ve zirai ilaçlara ait **ambalajları** doğaya terk etmemeliyiz. Kontrollü şekilde **imha** edilmesini veya **geri dönüşüme** kazandırılmasını sağlamalıyız.

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Biyolojik çeşitliliği ve ekosistemi korumak için...

Üretimde kullandığınız **gübre** ve **zirai ilaçları**; dere, akarsu, göl gölet, baraj gibi su kaynaklarından en az **10 metre** uzakta hazırlamalıyız. Su kaynaklarına zirai ilaç ve gübre karışması farkında olmadığımız **yavaş zehirlenme** ve **kirlenmenin** ana nedenlerinden birisidir.

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Ülkemizde nesli tükenme tehlikesi yaşayan hayvanlar

Oklu Kirpi

Çizgili Sırtlan

Kelaynak

Akdeniz Foku

Ala Geyik

Ulu Doğan

Dikenli Fare

Mezgeldek

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Ülkemizde nesli tükenme tehlikesi yaşayan hayvanlar

Toros Kurbağası

Mersin Balığı

Telli Turna

Bozkır Tuygunu

Bozkır Kartalı

Ak Kuyruklu Kartal

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Ülkemizde nesli tükenme tehlikesi yaşayan bitkiler

Yanardöner Çiçeği

Çan Çiçeği

Yabani Karanfil

Ters Lale

Acı Çiğdem

Çakal Nergisi

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Ülkemizde nesli tükenme tehlikesi yaşayan bitkiler

Yabani Sıklamen

Göl Soğanı

Yıldız Çiçeği

Likya Orkidesi

Kardelen

Peygamber Çiçeği

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

NE OLUR?

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

merhaba, ben
Tavas Kurbağası
bilimsel adım "*Rana tavasensis*"

Endemik bir türüm.
Dünyada sadece Denizli'nin Tavas ilçesinde yaşıyorum.
Bilimsel adım "tavasensis", Tavaslı anlamına gelir.
Suda ve suya yakın yerlerde yaşıyorum.
Böceklerle beslenirim.

***Karaçam ormanlarını yok ederken
beni de ettiğinizi unutmayın.***

Fotoğraflar: Ömer Eser - Memmet Karabacıbaşı

**TÜRKİYE KURBAĞA VE SÜRÜNGENLERİ
GÖZLEMÇİLİĞİ VE FOTOĞRAFÇILIĞI TOPLULUĞU**
www.turkherptil.org

Doğal Kaynakların Korunması

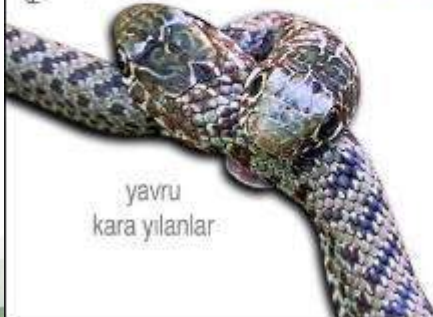
Biyolojik Çeşitlilik

merhaba, ben **Kara Yılan**

bilimsel adım "*Dolichophis jugularis*"

Türkiye'nin en kocaman yılanlarından biriyim.
Siyah renkliyim ve 3 metreye kadar uzayabilirim.
Ülkenin güneyinde ve güneybatısında, bağ ve bahçelik yerlerde yaşar,
kemirgen, kertenkele ve küçük yılanlarla beslenirim.
Nüfus kontrol memuru gibiyim, ekolojik dengeyi korumaktır işim.
Bakmayın boyuma, **zehirsizim**.
İnsanlardan kaçırım, ama üzerime gelirse
kendimi korumak için ısırırım.
Çiftçi dostuyum, **lütfen beni öldürmeyin...**

yavru
kara yılanlar

TÜRKİYE KURBAĞA VE SÜRÜNGENLERİ
GÖZLEMCİLİĞİ VE FOTOĞRAFÇILIĞI TOPLULUĞU
www.turkherptil.org

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

dişi yeşil kertenkele

erkek yeşil kertenkele

yeşil kertenkele yumurtaları

yavru yeşil kertenkele

merhaba, ben
YEŞİL KERTENKELE

bilimsel adım "*Lacerta viridis*"

"Dizi dizi inciyim, güzellikte birinciyim"...

Diğer adım "**zümrüt kertenkele**" dir.

Yılan Ebesi de derler. Boyum 35 cm. kadardır.

Türkiye'de Trakya, Marmara, Batı Karadeniz ve Orta Karadeniz'de; orman içi, orman açıklıkları, çalılıklar ve su kenarlarında yaşarım.

Böceklerle beslenirim. Zehirli değilim.

Lütfen benden korkmayın ve beni öldürmeyin!

TÜRKİYE KURBAĞA VE SÜRÜNGENLERİ
GÖZLEMCİLİĞİ VE FOTOĞRAFÇILIĞI TOPLULUĞU
www.turkherptil.org

Fotoğrafçı: Bayram Göçmen
Nedim Fırıncı - Ahmet Yaşar Güler

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

merhaba, ben **OLUKLU KERTENKELE** bilimsel adım "*Pseudopus apodus*"

Ayakları olmayan bir kertenkeleyim.
Hızlı hareket edemem zira derimin içinde kemik pullar mevcut.
Vücudumun yanlarında bu kemik pulların olmadığı oluklar var,
akciğerlerim genişlesin, rahat soluk alabileyim diye...
Zaten adımları da burdan alıyorum.
Isırmam, ısırma için ağzımı bile açmam.
Karıncalar, termit ve küçük böceklerle beslenirim.
Tarım zararlılarını tüketirim,
çiftçi dostuyum, zehirli değilim.
Lütfen **beni öldürmeyin...**

TÜRKİYE KURBAĞA VE SÜRÜNGENLERİ
GÖZLEMCİLİĞİ VE FOTOĞRAFÇILIĞI TOPLULUĞU
www.turkherptil.org

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

merhaba, ben **Toros Kurbağası** bilimsel adım "*Rana holtzi*"

Endemik bir türüm. Dünyada sadece Bolkar Dağları'nda;
suda ve su kenarlarındaki çayırıklarda yaşarım...

Dağ kurbağalarının en küçüğüyüm, böceklerle beslenirim.

Korkunca ölü taklidi yaparım.

Rakibimi korkutmak için ellerimi gözüme dayar,
büyük ve acayip görünürüm.

Soyum tükenmek üzere!..

Gölleri kirletmeyin, göl kenarlarında kamp yapmayın ki
varlığımı sürdürebileyim...

başkalaşımını henüz tamamlamış ve
tamamlamak üzere olan yavru kurbağalar

ölü taklidi
yaparken

iri görünmeye
çalışırken

yumulma
davranışı

TÜRKİYE KURBAĞA VE SÜRÜNGENLERİ
GÖZLEMÇİLİĞİ VE FOTOĞRAFÇILIĞI TOPLULUĞU

www.turkherptil.org

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Çukurbaşlı Yılan *Malpolon insignitus*

Sert bakışlı, 2m. kadar, irice bir yilandır.
Kuyruğuna basmaz ya da canına kastetmezseniz ısırılmaz.
Isırsa da zehrinin etkisi bir insanı öldürecek kadar değil,
insanın canını yakacak kadardır.
Kertenkele, kuş ve küçük memelilerle beslenir.
Karadeniz sahil bölgesi hariç tüm Türkiye'de yaşar.
Az bitkili, taşlık ve kuru ortamları sever.
Tüm canlılar kadar yaşama hakkına sahiptir.
Bu hakkına saygı gösterelim.

Fotografraflar: Bayram Güçmen - Kurum: Çaracı

 TÜRKİYE KURBAĞA VE SÜRÜNGENLERİ
GÖZLEMÇİLİĞİ VE FOTOĞRAFÇILIĞI TOPLULUĞU
www.turkherptil.org

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

merhaba, ben

dikenli keler

bilimsel adım "*Laudakia stellio*"

Boyum 35 cm. kadardır.

Kocamanım ama korkmayın, zararsızım.

Türkiye'nin kuzey ve doğusunun bir kısmı hariç
hemen her yerinde dağılış gösteririm.

Yol kenarları, taşlık ve kayalık alanları severim.

Koloni halinde yaşar ve alan koruma davranışı gösteririm.

Böcek ve akreplerle beslenirim.

Lütfen **beni öldürmeyin...**

annesi ile birlikte

yavru dikenli keler

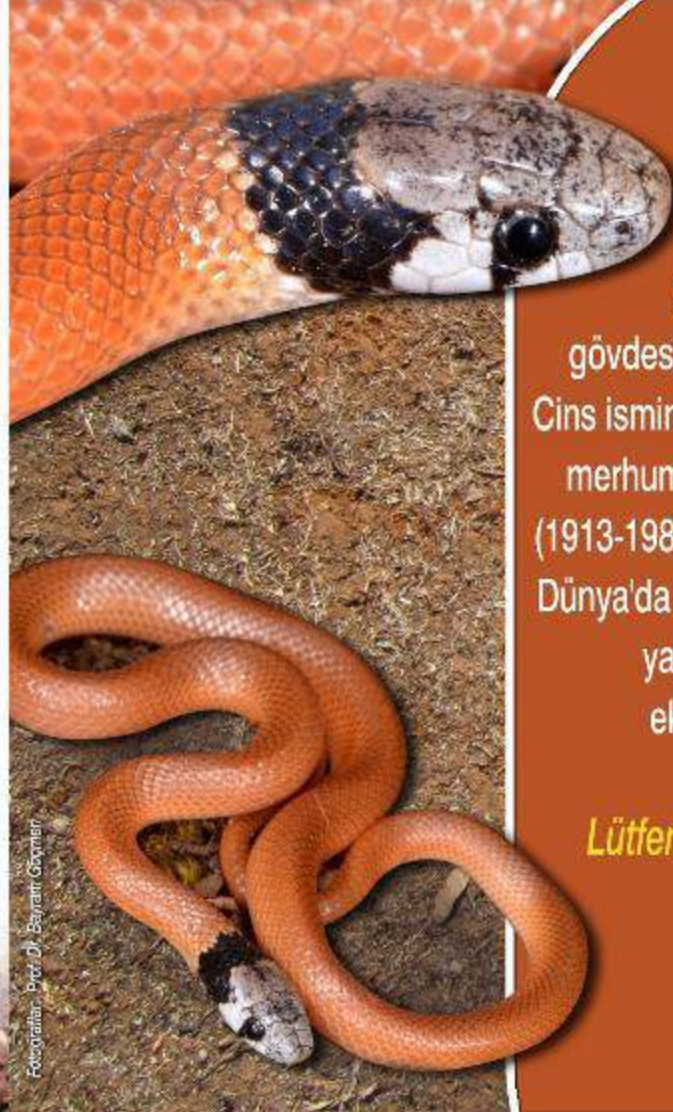
Fotoğraf: Mehmet Kızıldağ - Bayram Doğan - İlhan Çelikk

TÜRKİYE KURBAĞA VE SÜRÜNGENLERİ
GÖZLEMCİLİĞİ VE FOTOĞRAFÇILIĞI TOPLULUĞU
www.turkherptil.org

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Amanos Yılanı

Muhtarophis barani

30 - 40 cm. boylarında,
başı gri, ensesi siyah bantlı,
gövdesi turuncu, sevimli bir yılanım.
Cins ismimi, ilk Türk herpetoloğu olan
merhum Prof. Dr. Muhtar BAŞOĞLU
(1913-1981)'ndan alıyorum. Türkiye ve
Dünya'da sadece Hatay Amanos'larda
yaşar, böcekler ve diğer küçük
eklembacaklılar ile beslenirim.
Zehirsiz ve zararsızım.

Lütfen beni tanıyın ve koruyun...

Fotoğraflar: Prof. Dr. Bayram Özçimen

TÜRKİYE KURBAĞA VE SÜRÜNGENLERİ
GÖZLEMÇİLİĞİ VE FOTOĞRAFÇILIĞI
TOPLULUĞU
www.turkherptil.org

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

merhaba, ben **Lekeli Semender** **Türk Semenderi**

bilimsel adım "*Salamandra infraimmaculata*"

25 cm. boylarında, kuyruklu bir kurbağayım.

Mersin, Adana, Niğde, Osmaniye, Erzincan, Bitlis, Hatay ve
K.Maraş'ta dağlık ve su kaynaklarına yakın yerlerde yaşarım.

Solucan ve yumuşak böceklerle beslenirim.

Gece avlanır, gündüz taş ve nemli yaprak altlarında gizlenirim.

Yağmurlu havalarda gündüz de görülebilirim.

**Doğamı kirletmeyin, su kaynaklarının yerini
değiştirmeyin ki uzun yıllar yaşayayım...**

iribaş

Fotoğraflar: Sayam Gökmen

TÜRKİYE KURBAĞA VE SÜRÜNGENLERİ
GÖZLEMÇİLİĞİ VE FOTOĞRAFÇILIĞI TOPLULUĞU

www.turkherptil.org

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Nil Kaplumbağası (Sini Bağı)

Trionyx triunguis

Sarı benekli, yumuşak deriliyim.
120 cm.'lik, görkemli bir güzelim.
Hortumsu uzun burnumu görüp Pinokyo
sanmayın beni 😊 suda rahat nefes almak içindir o!
Ege ve Akdeniz'e bağlantılı göl ve nehirlerdir evim.
Denize de açılırım bazen.
Etçilim; balık, kurbağa ve yumuşakçayı pek severim.
Soyum kritik tehdit altında.
Lütfen beni tanıyın ve koruyun...

Fotoğraflar: Prof. Dr. Bayram Güçmen - Şişli Etiler

TÜRKİYE KURBAĞA VE SÜRÜNGENLERİ
GÖZLEMÇİLİĞİ VE FOTOĞRAFÇILIĞI
TOPLULUĞU
www.turkherptil.org

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Anadolu Engereği (Küçük Engerek) *Vipera anatolica*

Türkiye'nin küçük, zehirli yılanlarından biriyim. Boyum 35-43 cm arasında. Küçük sürüngenler ve özellikle çekirgelerle beslenirim. Dünyada sadece Antalya civarında yüksek rakımlarda yaşıyorum. Lütfen beni tanıyın ve koruyun...

Fotoğraflar: Prof. Dr. Bayram Göçmen

TÜRKİYE KURBAĞA VE SÜRÜNGENLERİ
GÖZLEMÇİLİĞİ VE FOTOĞRAFÇILIĞI
TOPLULUĞU

www.turkherptil.org

Doğal Kaynakların Korunması

Biyolojik Çeşitlilik

Sarı Kertenkele

Eumeces schneiderii

50 cm'ye kadar büyüyeabilen, turuncu şeritli, pek zararsız, pek sevimli, parlak mı parlak bir kertenkeleyim. Böcek ve salyangoz yemeye bayılırım. Türkiye'de Karadeniz ve Marmara hariç tüm bölgelerde görülebilirim. Lakabım **"KEÇEMEN"** dir, çünkü keçilerin memesinden süt emdiğime inananlar vardır 😂 asılsızdır, sakın inanmayın.

Lütfen beni tanıyın ve koruyun...

TÜRKİYE KURUĞA VE SÜRÜNGENLERİ
GÖZLEMÇİLERİ VE FOTOĞRAFÇILARI
TOPLULUĞU
www.turkherpetil.org

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Toprak

Toprak, tarımsal üretimin ilk ve en önemli maddesidir. Ancak toprak, bitkilerin beslenmesi için sonsuz bir kaynak değildir. Özelde tarımsal üretimin genelde ise yaşamın sürdürülebilir olması için topraklarımızı korumak zorundayız.

KAYBETTİĞİMİZ 1 cm TOPRAĞI yeniden kazanabilmek için EN AZ 300 ile 1000 YIL arasında bir zamana ihtiyacımız vardır.

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Toprak

Toprak korunması ile ilgili dikkat edilmesi gereken konular;

- Toprağın korunması ile ilgili yasal düzenlemeler
- Toprak işleme ve dikim deseninin belirlenmesi
- Teraslama
- Minimum toprak işleme
- Malçlama
- Örtü bitkisi kullanımı
- Organik madde
- Toprak sıkışmasının engellenmesi
- Rüzgar perdesi

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Toprağın korunması ile ilgili yasal düzenlemeler

- 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Koruma Kanunu
- 4342 sayılı Mera Kanunu
- 09.12.2017 tarih ve 30265 sayılı Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlamasına Dair Yönetmelik
- 31.07.1998 tarih ve 23419 sayılı Mera Yönetmeliği
- 07.09.2010 tarih ve 27695 sayılı Tarım Havzaları Yönetmeliği

Unutmayın! Topraklarımızı gelecek nesillere taşıyabilmek için, yukarıdaki kanun ve yönetmeliklere uymak zorundayız.

Doğal Kaynakların Korunması

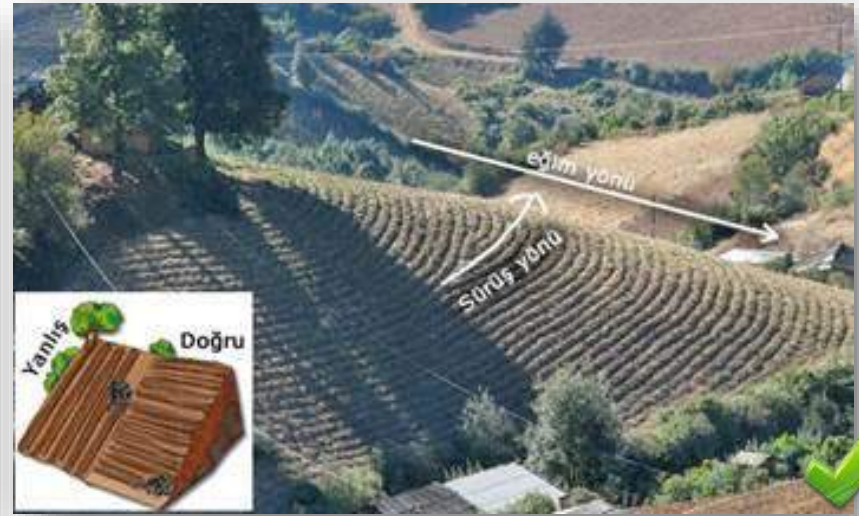
Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Toprak işleme ve dikim deseninin belirlenmesi

İdeal verim ve kaliteye ulaşabilmek için, alet ve ekipman kullanılarak, ekim veya dikim öncesinde toprağın uygun hale getirilmesine **Toprak işleme** denir.

- Toprak işleme ve dikim işlemlerinin eğime paralel yapılması, beklenmedik toprak kayıplarına neden olmaktadır.
- Tarla eğiminin, traktör kullanımına izin verdiği durumlarda toprak işleme ve dikim işlemlerinin eğime dik bir şekilde yapılıyor olması toprak kaybının önlenmesine önemli katkı sağlamaktadır.

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Teraslama

Çok eğimli arazilerde toprak yüzeyinde hareket eden suyun akışını düzenlemek ve toprak erozyonunu en aza indirmek için toprağın setler halinde düzenlenmesine **Teraslama** denilmektedir.

Teraslama yöntemi ile toprak kullanım alanında bir kısım kayıp yaşanmakla birlikte çok eğimli arazilerde toprağın kendisinin korunmasında bir yöntem olarak seçilebilir.

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Minimum toprak işleme

- Bitkilerin toprağa verilen gübrelerden ve toprakta varolan besin maddelerinden yeterli şekilde faydalanmasını sağlayan ve toprakta var olan bakteri ve mikroorganizmaların varlığının ve faaliyetlerinin korunması ve mümkünse arttırılması gerekmektedir.
- Çok toprak işleme söz konusu bakteri ve mikroorganizmaların varlığını ve faaliyetlerini olumsuz etkilemektedir. Aynı zamanda fazla toprak işleme toprak yüzeyinin rüzgar ve su erozyonuna açık olmasına imkan tanımaktadır.

Bitkiler için yararlı besin maddelerinin toprak yüzeyinin 5-10 cm' lik bölümünde yer alması nedeniyle, sürüm işleminin toprağın alt üst edilmeden yırtılarak yapılması, toprağın erozyona karşı korunmasına ve bitkilerin besin maddelerinden daha çok faydalanmasına katkı sağlamaktadır.

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Malçlama

- Toprak yüzeyinin doğal veya plastik örtü gibi malzemeler ile kaplanmasına **Malçlama** denilmektedir.

Organik Malçlama

- Yeşil gübre bitkileri
- Sap, saman
- Posa
- Gübre
- Kağıt

İnorganik Malçlama

- Taş
- Kum
- Çakıl
- Kül

Sentetik Malçlama

- Polietilen örtüler
- Plastik köpük

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Malçlama

Faydaları

- Güneş ışığını keserek yabancı otların büyümesini engeller,
- Yüzeydeki buharlaşmayı azaltarak veya engelleyerek toprakta su kaybını engeller.
- Toprağın çıplak kalmasını önleyerek yağmur, rüzgâr gibi etkenlere karşı erozyonu engeller.
- Doğrudan güneş ışığını azalttığı ve nem tuttuğu için biyolojik aktiviteyi teşvik eder.
- Toprağa organik madde ve besin katar.

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Örtü bitkisi kullanımı

- Yabancı ot gelişimini önlemek
- Topraktaki nem kaybını azaltmak
- Su ve rüzgar erozyonunu engellemek için ana üründen önce tarlada yetiştirilen ve belli boyutlara ulaştığında toprağa karıştırılan yada toprak yüzeyinde bırakılan bitkilere **örtü bitkileri** denir.

Örtü bitkisi seçimi, genellikle kullanım ve üretim amacına göre değişmektedir.

Yonca, fiğ, arpa, buğday, yulaf, çavdar, tritikale, baklagiller örtü bitkisi olarak kullanılabilirler.

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Örtü bitkisi kullanımı

- Topraktaki organik madde miktarı artar
- Şiddetli yağış ve rüzgarın sebep olduğu erozyonu engeller
- Yaz aylarında toprak neminin korunmasını sağlar
- İlkbaharda gölgeleme yaptığı için yabancı ot yetişmesini engeller
- Bazı hastalıkların kontrolünü sağlar
- Doğru örtü bitkisi bazı zararlıların üründen uzaklaşmasını sağlar
- Toprakta azot birikimine katkı yapar

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Organik madde

Toprağın üzerine düşmüş veya içerisine karışmış bitkisel veya hayvansal parçaların (organik maddeler), bitkiler tarafından alınabilir maddelere dönüşüncüye kadarki durumlarına **toprak organik maddesi** denilmektedir. Organik maddelerin toprakta ayrışmaları sonucunda ortaya çıkan koyu renkli ve besin maddelerince zengin yapıya da **humus** adı verilir.

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Organik madde

Faydaları

- Toprağın su ve besin tutma kapasitesini artırır
- Toprağın daha iyi havalanmasını sağlar
- Toprağın kolay parçalanabilmesini ve böylelikle kolay işlenmesini sağlar
- PH üzerinde olumlu etki yapar
- Ani PH değişimlerinde toprağın direncini artırır
- Renk koyulaştığı için toprağın ısınmasına olumlu katkı yapar
- Topraktaki mikroorganizmaların faaliyetlerine olumlu katkı sağlar
- Erozyonu azaltmaya yardımcı olur
- Bitkilerin ilave gübrelerden yararlanma imkanını artırır
- Çoraklaşmış toprakların iyileşmesini sağlar
- Bitkilerin hastalık ve zararlılara karşı dayanıklılığını artırır.
- Verimi artırır

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Organik madde

Toprağın organik madde miktarı nasıl artırılır

- Yeşil gübreleme
- Kompost
- Hayvan gübresi
- Sap, saman gibi diğer ürün atıkları
- Organik gübre
- Minimum toprak işleme
- Anız yakmamak

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

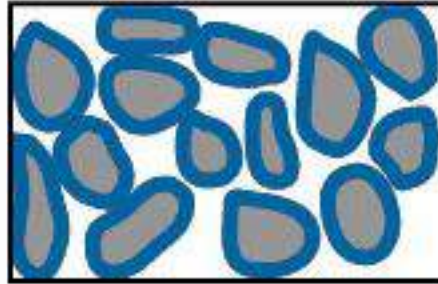
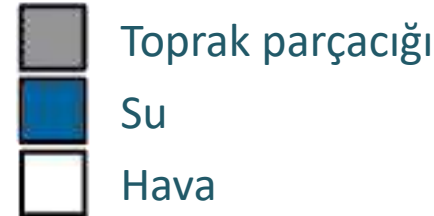

Toprak sıkışmasının önlenmesi

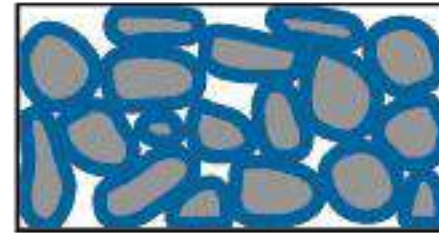
- Toprağın içerisinde yer alan havanın uzaklaşması ve toprak taneciklerinin bir birine yaklaşması olayına **toprak sıkışması** denilmektedir.

İdeal bir toprakta

- % 25 hava
- % 25 su
- % 50 katı tanecikler bulunur

Sıkışmamış

Sıkışmış

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Toprak sıkışmasının önlenmesi

Toprak sıkışması çeşitleri

- **Kaymak tabakası:** Şiddetli ve düzensiz yağış, yanlış sulama nedeniyle toprak yüzeyinden bir kaç santimetrelilik bölümünün sıkışması.
- **Yüzey toprak sıkışması:** Traktör ve diğer araçların oluşturduğu baskı nedeniyle toprağın ilk 10 santimetresine kadar etki eden sıkışma.
- **Toprak işleme (basınç) veya pulluk tabanı:** Toprak işleme derinliğinin altında 5-10 cm geçirimsiz tabaka.
- **Alt (derin) toprak sıkışması:** Nemli toprak üzerinde 10 ton üzeri ağır araçların oluşturduğu sıkışma.

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Toprak sıkışmasının önlenmesi

Toprak sıkışmasının nedenleri

- Toprakların her yıl aynı derinlikte işlenmesi.
- Tarlada ve toprak üzerinde yoğun araç trafiği olması.
- Toprak işleme ve tarla üzerindeki diğer faaliyetlerde kullanılan araçların lastik çeşidi.
- Toprakların ağır tavlı olduğu durumlarda yapılan toprak işleme ve diğer trafik faaliyetleri.
- Aşırı ve düzensiz yağışlar

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Toprak sıkışmasının önlenmesi

Taban taşının (pulluk tabanı) kırılması ile;

- Toprağın havalanması artar.
- Toprağın su tutma kapasitesi artar.
- Topraktaki mikroorganizma faaliyetleri artar.
- Bitkinin kök gelişimi artar.
- Kurak yıllarda bitkiler susuzluktan daha az etkilendikleri için verim ve kalite artar.

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Rüzgar perdesi

- Toprakların rüzgar erozyonuna karşı korunmasında rüzgar kesici bitkiler kullanılmalıdır. Söz konusu bitkiler öncelikle hakim rüzgarın geliş istikametinde veya tamamen tarla etrafında perdeleme yapacak şekilde dikilmelidir.
- Rüzgar perdesi olarak bölgede yetişebilen ve kuraklığa dayanıklı çeşitlerden seçilmelidir.

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Yapısının Korunması ve İşlenmesi

Rüzgar perdesi

Faydaları

- Kışın soğuk rüzgar ve tipi, yazın ise sıcak hava dalgalarından toprağı ve ürünü korur.
- Bulunduğı alanın etrafında organik madde miktarının artmasına katkı sağlar
- Toprakta var olan nemin rüzgar ile uzaklaşmasını engeller
- Faydalı böceklerin çoğalmasına imkan verir
- Hastalık ve zararlıların tarlalar arasındaki geçişini engellemeye yardımcı olur

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Kirliliği

Toprak Kirliliği Nedir ve Neden Olur?

Toprak dengesini bozacak şekilde, zararlı ve atık maddelerin zaman içerisinde toprağa karışmasına genel olarak **toprak kirliliği** denilmektedir.

Toprak kirliliğinin nedenleri;

- Yerleşim alanlarından çıkan atıklar
- Egzoz gazları
- Sanayi atıkları
- Zirai mücadele ilaçları ve atıkları
- Kimyasal gübreler

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Kirliliği

Toprak Kirliliğinin Sonuçları

- Toprağa karışan yabancı maddeler topraktaki besin elementi dengesinin bozulmasına ve böylelikle toprak veriminin düşmesine neden olurlar.
- Toprakta ağır metallerin çoğalması yetiştirilen bitkilerde gelişim bozukluklarına ve buna bağlı olarak kalite ve verim düşmesine neden olmaktadır.
- Toprakta biriken ağır metaller bitkiler tarafından alınmakta ve bu bitkilerle beslenen insan ve hayvanlarda zarar görmektedir.
- Biyolojik dengenin bozulmasına ve buna bağlı olarak yeni hastalık ve zararlıların oluşması ve çoğalmasına, bazı hastalık ve zararlılar ile mücadelenin zorlaşmasına neden olmaktadır.

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Kirliliği

Toprak Kirliliğinin Önlenmesi

- Verimli tarım alanlarına yeni yerleşim yerleri kurulmamalı
- Atıklar ayrı ayrı biriktirilmeli ve uygun olanlar geri dönüşümde hammadde olarak kullanılmalı
- Bilinçsiz sulama ve gübreleme yapılmamalı, kimyasal gübreler yerine organik gübreler tercih edilmeli
- Gereksiz zirai ilaç kullanımından kaçınılmalı, ilaç kullanımı toprağa zarar vermeyecek şekilde gerçekleştirilmeli

Daha az kullan

Tekrar kullan

Geridönüşüm

Organik alternatif

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Kirliliği

Tarım ilaçlarından kaynaklanan toprak kirliliği

Tarım ilaçları; toprağın biyolojik dengesini bozarak verimliliğini düşürmektedir ve birçok zararlıya da direnç kazandırmaktadır.

Yanlış uygulanan tarım ilaçlarının kısa sürede ışık, ısı ve nem tesiri ile parçalanıp kalıntı bırakmayacağını düşünmek imkansızdır. Tarım ilaçları bitki ve insan sağlığına zararlı olmaktadır.

Tarım ilaçlarını kullanırken ambalaj üzerinde belirtilen **kullanma dozu**, **kullanma şekli** ve **son ilaçlama ile hasat arasındaki süre** hususlarına uygun hareket edilmelidir.

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Kirliliği

Gübrelemeden kaynaklanan toprak kirliliği

Fiziksel özellikleri iyi olan topraklara yapılan gübrelemelerden yüksek randıman alınmakta; aynı zamanda toprak, gübrelerin zararlı etkisinden de korunmaktadır. Bitkiler çok ince ve çok kaba bünyeli topraklara uygulanan gübrelerden yeteri kadar yararlanamamaktadır. Bu nedenle toprakta gübre birikmekte ve zararlı etkileri ortaya çıkmaktadır.

Gübrelerden kaynaklı toprak kirliliğini engellemek için EN AZ 5 YILDA 1 DEFA aynı tarla için toprak analizleri yaptırılmalı ve analiz sonuçlarına göre;

- pH, alkali ise kükürt uygulamaları asidik ise kireç uygulamaları yapılmalı
- Uygun gübre
- Doğru gübre miktarı
- Doğru gübreleme yöntemi seçilmelidir.

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Kirliliği

Bitmiş Piller

Piller **cıva**, **kadmiyum**, **kurşun**, **çinko**, **mangan**, **lityum**, **demir**, **nikel**, **kobalt** ve kimyasal maddelerden üretilir.

Hayatımızı kolaylaştıran pillerin kontrolsüz olarak çevreye atılması halinde insan sağlığına ve çevreye çok büyük zararları söz konusudur.

Pillerin üretiminde kullanılan **Ağır Metaller** toprağa ve oradan da yeraltı sularına karışabilir. En başta toprak kullanılmaz hale gelir ve metallerin yarattığı su kirliliği sudaki ekosistemi alt üst eder.

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Kirliliği

Bitmiş Piller

Kullanılmış Pilleri
ÇÖPE ATMAYINIZ

Gömülmemeli

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Kirliliği

Bitmiş Piller

Denize Atılmamalı

Ateşe Atılmamalı

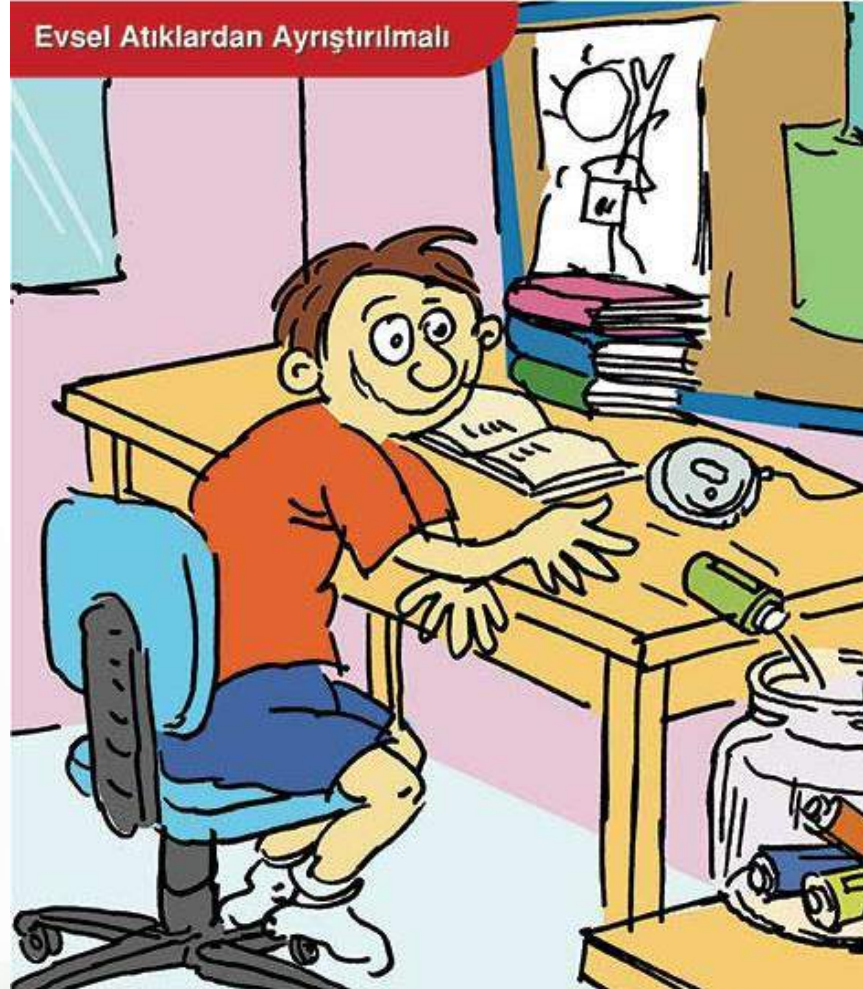

Doğal Kaynakların Korunması

Toprak Kirliliği

Bitmiş Piller

Doğal Kaynakların Korunması

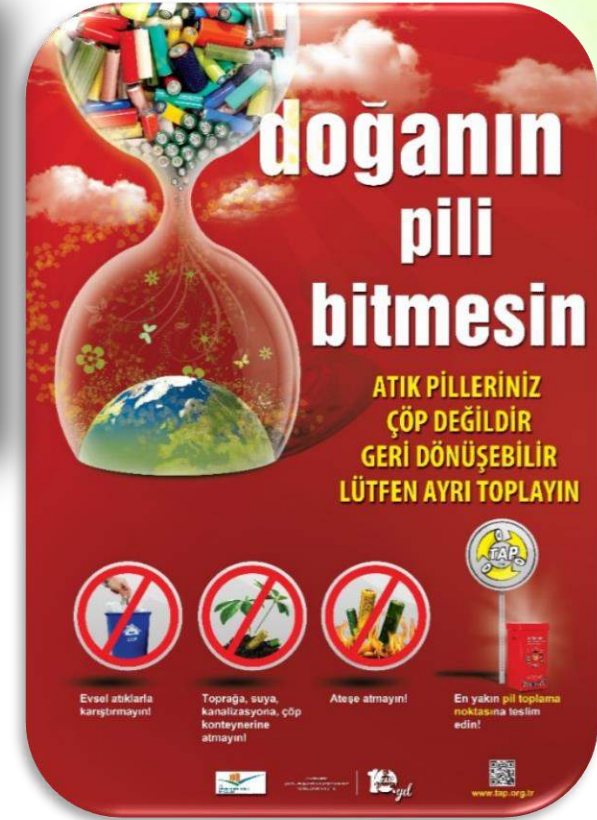
Toprak Kirliliği

Bitmiş Piller

Ömrünü tamamlamış ve artık kullanılma imkanı kalmayan pilleri çevreye veya çöpe atmamalıyız.

Biriktiriniz
İlgili kamu kuruluşlarına
Gönüllü kuruluşlara
Şirketimiz irtibat ofislerine
Teslim edebilirsiniz...

Doğal Kaynakların Korunması

Su Kaynaklarının Kirliliği

SU, dünyada bilinen bütün canlıların ihtiyaç duyduğu temel maddedir. Saf halde iken tatsız ve kokusuzdur.

Su **HAYAT** demektir.

Hiç suyumuzun olmadığını bir düşünelim.

Doğal Kaynakların Korunması

Su Kaynaklarının Kirliliği

Su kaynaklarının kullanılmasını bozacak ölçüde **organik** ve **inorganik**, **biyolojik** ve **radyoaktif** maddelerin suya karışmasına **su kirliliği** denir.

Su kirliliğinin nedenleri:

- Sanayileşme
- Şehirleşme
- Nüfus artışı
- **Zirai mücadele ilaçları**
ve kimyasal gübreler

Uymakla yükümlü olduğumuz

su kaynaklarının korunması ile ilgili yasal düzenlemeler

- 2872 Sayılı Çevre Kanunu
- 31.12.2004 tarih ve 25687 Sayılı Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği
- 26.11.2005 tarih ve 26005 Sayılı Tehlikeli Maddelerin Su ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği

Doğal Kaynakların Korunması

Su Kaynaklarının Kirliliği

Tarım ilaçlarından kaynaklanan su kirliliği

- Su kaynağı kenarında suya ilaç karışacak şekilde uygulama yapılması
- Boş zirai ilaçların su kaynağında temizlenerek içerisindeki atık kimyasalın su kaynağına boşaltılması;
 - Su kaynağının zehirlenmesine ve su içerisindeki canlıların ölmesine
 - Su kaynağı etrafında yaşayan ve bizim için faydalı olan böceklerin ölmesine
 - Su kaynağı ile temas eden insanların farkında olmadan kimyasalları vücuduna almasına
 - Su kaynağından istifade eden evcil veya yabani hayvanların kimyasal bulaşmış suyu içmelerine

Bir başka ifadeyle hayatımızı zehirlemeye başlamaktadır.

Bunu yapmak istiyor muyuz ?

UNUTMAYIN!...

Tarım ilaçlarını su kaynaklarından **EN AZ 10 METRE** uzakta hazırlayarak tarım ilacından kaynaklı **su kirliliğine** engel olmalıyız.

Doğal Kaynakların Korunması

Su Kaynaklarının Kirliliği

Gübrelerden kaynaklanan su kirliliği

Gereğinden fazla kullanım veya doğru yöntemlerle uygulanmamış ve bitkiler tarafından alınması mümkün olmayan kimyasal gübreler, sulama suyu veya yağmur etkisiyle yeraltı ve yer üstü sularına karışmaktadır.

Gübre yapımında kullanılan kimyasal maddelerin su kaynağına karışması durumunda; Su kaynağından istifade eden insan ve diğer canlılar olumsuz etkilenecektir. Su kaynağının biyolojik dengesi bozulacağı için su artık kullanılamaz hale gelecektir.

Doğal Kaynakların Korunması

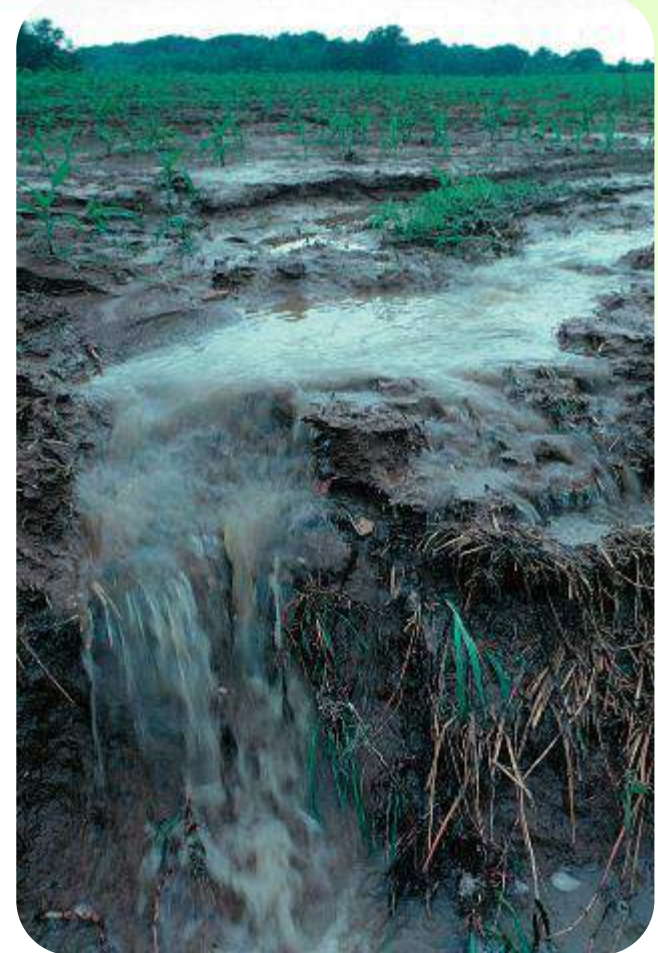
Su Kaynaklarının Kirliliği

Gübrelerden kaynaklanan su kirliliği

Gübre kullanımında dikkat edilmesi gerekenler

- Toprak analizi sonucunda bir uzman tarafından belirlenmiş ve ürüne uygun gübre kullanılmalıdır.
- Gübreler doğru zamanda ve doğru yöntemler ile uygulanmalıdır.
- Ürün sulama işlemleri, kullanılan gübrelerin yeraltı ve yerüstü su kaynaklarına taşınmasına imkan vermeyecek şekilde yapılmalıdır.
- Gereksiz ve fazla gübre kullanılmamalıdır.
- **Topraklarımıza daha fazla organik madde karıştırarak daha az kimyasal gübre kullanılmalıdır. Organik ve doğal malzemelerle topraklarımızı iyileştirerek çok az veya mümkünse hiç kimyasal gübre kullanılmamalıdır.**

Doğal Kaynakların Korunması

Su Kaynaklarının Kirliliği

Su kirliliğinin belirtileri

- Su renginde koyulaşma
- Suda herhangi bir koku varlığı
- Su tadının değişmesi
- Evsel ve endüstriyel atıkların görülmesi
- Tarımsal ve hayvansal atıkların görülmesi
- Su kaynağında yaşamını yitirmiş canlılar görülmesi (Balık, kurbağa vb)

Doğal Kaynakların Korunması

Su Kaynaklarının Kirliliği

Temiz sularda görülen canlılar

Mayıs Böceği

Meyve Böceği

Pervane Böceği

Kirli sularda görülen canlılar

Kan Kurdu

Sülük

Tatar sineği(yakarca)

Doğal Kaynakların Korunması

Su Kullanımının Azaltılması

Tütün üretiminde su kullanımını gerektiren 2 önemli dönem, **Fidelik** ve **Dikim** süreçleridir.

SU kaynaklarının her geçen yıl azaldığı herkes tarafından bilinen bir gerçektir.

- Fidelik toprağının çok geçirgen olmaması
- Zaman ve işgücünden fayda sağlamak üzere gereksiz ve fazla sulama yapılmaması
- Dikimin toprak **ideal tavda** iken yapılması
- Mevcut yeraltı ve yerüstü kaynaklarının yerine yağmur sularının toplanarak kullanılması,

Sonsuz gibi görünen su kaynaklarımızın korunması ve gelecek nesillere sağlıklı olarak aktarılması bizim en önemli görevlerimizden biridir.

Doğal Kaynakların Korunması

Su Kullanımının Azaltılması

İdeal Toprak Tavı

Normal yapılı (killi-kumlu, tınlı) bir toprakta, bitki köklerinin aktif olduğu 5-25 cm derinlikten alınacak bir avuç toprak avuç içinde sıkılır. Toprağın durumu;

- Normal sıkılıkta top olur ve yere atıldığında normal şekilde dağılırsa **toprak tayı idealdir**.
- Lastik top gibi olup yere atıldığında dağılmazsa tav ağırdır, su istemez, beklemek gerekir.
- Hiç top olmaz veya gevşek top olursa tav yetersizdir, su/sulama gerekir.

Yüksek nem

Düşük nem

Doğal Kaynakların Korunması

Hava Kirliliği

Yeryüzünde gerçekleştirdiğimiz aktiviteler sonucunda ortaya çıkan zehirli gazların atmosfer içerisinde yer alan gaz dengesini bozması ve buna bağlı olarak soluduğumuz havanın kalitesinin düşmesi, güneşin zararlı ışınlarının yeryüzüne ulaşması olayı **hava kirliliği** olarak tanımlanır.

Hava kirliliğinin nedenleri

- **Isınma kaynaklı hava kirliliği:** Isınma amaçlı, düşük kalorili ve kükürt oranı yüksek kömürlerin yaygın olarak kullanılması ve yanlış yakma tekniklerinin uygulanması sonucu ortaya çıkan kirlilik.
- **Motorlu taşıtlardan kaynaklanan hava kirliliği:** Sayısı hızla artan motorlu taşıtlardan çıkan egzoz gazları nedeniyle oluşan kirlilik.
- **Sanayi kaynaklı hava kirliliği:** Sanayi tesislerinin yanlış yerlerde kurulması, çevrenin korunması açısından gerekli tedbirlerin alınmaması (baca filtresi, arıtma tesisi olmaması vb.), uygun teknolojilerin kullanılmaması, enerji üreten yakma ünitelerinde vasıfsız ve yüksek kükürtlü yakıtların kullanılması nedeniyle oluşan kirlilik.
- **Tarımsal ve hayvansal üretimden kaynaklanan hava kirliliği:** Tarımsal üretimde kullanılan kimyasal gübreler ile yanmamış hayvan gübresi kullanımı hava kirliliğine neden olan önemli unsurlardandır.

Doğal Kaynakların Korunması

Hava Kirliliği

Hava kirliliği ile ilgili uymakla yükümlü olduğumuz yasal düzenlemeler

- 2872 Sayılı Çevre kanunu
- 06.06.2008 Tarih ve 26898 Sayılı Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği
- 07.02.2009 Tarih ve 27134 Sayılı Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği
- 11.03.2017 tarihli ve 30004 sayılı Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği
- 03.07.2009 Tarih ve 27277 Sayılı Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği
- 06.10.2009 Tarih ve 27368 Sayılı Bazı Akaryakıt Türlerindeki Kükürt Oranının Azaltılmasına İlişkin Yönetmelik

Doğal Kaynakların Korunması

Hava Kirliliği

Motorlu taşıtlardan kaynaklanan hava kirliliği

Mazot benzin gibi yakıtların yanması sonucunda ortaya zehirli gazlar çıkmaktadır. Sayısı hızla artan motorlu taşıtlar günümüzde hava kirliliğinin en önemli nedenlerinden birisidir.

Bu nedenle;

- Araçlarımızın (traktör, kamyon, taksi vb) «**Egzoz gazı emisyon ölçümü**», bakım-onarım işlemleri ve periyodik araç muayenelerinin düzenli olarak yapılıyor olması
- **Temiz ve güvenilir yakıt** kullanılması
- Araçların egzoz çıkışlarına zararlı gaz emisyonunu azaltan **filtre** takılıyor olması

Taşıt kullanımından kaynaklı **hava kirliliğinin** önlenmesi için yapmak zorunda olduğumuz işlemlerdir.

Doğal Kaynakların Korunması

Hava Kirliliği

Isınmadan kaynaklanan hava kirliliği

Kış aylarında ısınma amaçlı kullandığımız kömür ve diğer yakıtlar hava kirliliğini artmasında etkili olmaktadır. Bu nedenle;

- Isınma amaçlı kullandığımız yakıtların yanma kalitesinin iyi olmasına
- Yakma işleminin tekniğine uygun gerçekleştirilmesi dikkat etmek zorundayız.

Bir soba havayı nasıl kirletebilir diye düşünüp, yakıt ve yanma kalitesini önemsemeyebiliriz.

Bir daha düşünün!...

Bu havayı kim soluyor ?

Bu ortamda yetişen sebze ve meyveleri kim tüketiyor ?

ZEHİRLENİYORUZ.....

Doğal Kaynakların Korunması

Hava Kirliliği

Tarımsal üretimden kaynaklanan hava kirliliği

Tarımsal üretimde kullandığımız kimyasal gübreler atmosfere zarar veren sera gazlarının kaynaklarından birisidir. Toprağa uygulanan gübreler **Azotdioksit** açığa çıkarırlar.

Hayvan gübreleri önemli ölçüde **Metan** gazı açığa çıkarılırlar. Özellikle yanmamış hayvan gübrelerinin toprağa karıştırılması metan gazının atmosfere karışmasında önemli rol oynamaktadır.

Tarımsal üretim içerisinde kullanılan traktör ve benzeri araçların açığa çıkardığı **Karbondiyoksit** hava kirliliğini artıran gazlardan birisidir.

- Doğru zaman ve miktarda kimyasal gübre kullanılmalı, gübre uygulaması bitkiler tarafından alınabilecek derinlikte toprağa karıştırılmalıdır.
- Hayvan gübreleri yanmadan toprağa karıştırılmamalıdır.

Doğal Kaynakların Korunması

Tütün Üretiminden Kaynaklı Atıkların Yönetimi

Tütün üretiminden kaynaklı atık malzemeler

- Plastik sera ve fidelik örtüleri
- Boş gübre ambalaj ve çuvalları
- Boş ilaç ambalajları
- Kullanım ömrünü tamamlamış üretici kutuları
- Kurutma serası alet ekipmanlardan kullanım dışı kalan metaller
- Fide üretiminde kullanılan köpük(poliüretan) ve plastik viyoller
- Araçlarda kullanılan akü ve aydınlatmada kullanılan piller
- Araçlarda kullanılan motor yağları
- Ahşap malzemeler

ÜRÜNLERİN DOĞADA YOK OLUŞ SÜRELERİ

CAM ŞİŞE 4000 yıl	ÇIKLET 5 yıl	KUTU KOLA 10 yıl	PET ŞİŞE 400 yıl	SİĞARA FİLTRESİ 2 yıl	PLASTİK MALZEME 1000 yıl	PLASTİK ÇAKMAK 100 yıl	KAĞIT, GAZETE 3 ay	ALÜMİNYUM 100 yıl	TELEFON KARTI 1000 yıl	POLİÜRETAN 1000 yıl	PLASTİK TABAK 500 yıl

atıklarımızı doğaya terk etmeyelim,
ulusal ekonomiye kazandıralım...

Doğal Kaynakların Korunması

Tütün Üretiminden Kaynaklı Atıkların Yönetimi

Plastik sera ve fidelik örtüleri uzun süreli kullanabilmek ve atık miktarını azaltmak için;

- Kullanımı bittikten sonra rulo haline getiriniz.
- Güneş ışığı ve yağmurdan etkilenmeyeceği bir yerde (sundurma altı veya kapalı alan) muhafaza ediniz.
- Kısmen zarar görmüş sera örtülerinin sağlam kısımlarını fidelik örtüsü olarak kullanabilirsiniz.

Doğal Kaynakların Korunması

Tütün Üretiminden Kaynaklı Atıkların Yönetimi

Kullanım ömrünü tamamlamış

- Plastik sera ve fidelik örtüleri
- Boş gübre ambalaj ve çuvalları

çevreye ve çöpe atmayınız. Bu malzemelerin doğada yok olma süresi çok uzun olduğundan, çevremize, toprak ve su kaynaklarımıza telafi edilemez zararlar vermektedir.

Kullanım ömrünü tamamlamış

PLASTİK ve BENZER MALZEMELERİ
biriktirerek GERİ DÖNÜŞÜME verin.

Hem **ÇEVREYİ KORUYUN** hem
de **GELİRİNİZE** katkı sağlayın.

Doğal Kaynakların Korunması

Tütün Üretiminden Kaynaklı Atıkların Yönetimi

Boş ilaç ambalajları

- Eğer zirai ilaç uygulaması sırasında kullanılan ilaç bitiyor ise boş ambalajların **dörtte biri su ile doldurulmalı** ve **30 saniye** boyunca **en az 3 kere** su ile çalkalanarak ilaçlama ekipmanına boşaltılmalıdır.
- Çalkalanmış boş ilaç ambalajları alt kısımlarından delinerek ezilmeli ve yerden en az 1,5 metre yüksekte kapalı ve **sızdırmaz bir alanda(özel torba BP)** saklanmalıdır.
- Boş ilaç ambalajları hiç bir şekilde çevreye, çöpe atılmamalı ve bir başka amaçla kullanılmamalıdır.

Uygun şekilde muhafaza edilmiş boş İLAÇ AMBALAJLARI yetkili kuruluşlar aracılığıyla GERİ DÖNÜŞÜME veya imhaya verilmelidir.

Doğal Kaynakların Korunması

Tütün Üretiminden Kaynaklı Atıkların Yönetimi

Kullanım ömrünü tamamlamış üretici kutuları

- Süreç içerisinde tütünlerin ambalajlanması amacıyla üreticiye dağıtılan kutular, eğer kullanım ömrünü tamamlamış ise şirket yetkililerine teslim edilmeli, bir şekilde teslim edilmesi mümkün olmamış ise yetkili kuruluşlar aracılığıyla geri dönüşüme kazandırılmalıdır.

Kullanım ömrünü tamamlamış
ÜRETİCİ KUTULARI GERİ
DÖNÜŞÜME kazandırılmak
üzere **ŞİRKET YETKİLİSİNE** teslim
edilmelidir.

Doğal Kaynakların Korunması

Tütün Üretiminden Kaynaklı Atıkların Yönetimi

Kurutma serası alet ekipmanlardan kullanım dışı kalan metaller
Üretimde kullanılmış ve ömrünü tamamlamış metal malzeme ve
parçaları çevreye ve çöpe atmamalıyız. Evinizin veya deponuzun
uygun bir yerinde muhafaza ederek biriktiriniz.

Ömrünü tamamlamış **METAL**
MALZEME ve **PARÇALARI** **GERİ**
DÖNÜŞÜME veriniz.

Hem **ÇEVREYİ KORUYUN** hem de
GELİRİNİZE katkı sağlayın.

Doğal Kaynakların Korunması

Tütün Üretiminden Kaynaklı Atıkların Yönetimi

Araçlarda kullanılan akü ve aydınlatmada kullanılan piller

Ömrünü tamamlamış aküleri ve pilleri çevreye ve çöpe atmayınız. Pillerin doğada yok olma süresi çok uzun olduğundan, çevremize, toprak ve su kaynaklarımıza telafi edilemez zararlar vermektedir.

Kullanım ömrünü
tamamlamış **AKÜ ve PİLLER**
biriktirerek şirketimizin
irtibat ofisleri aracılığıyla
GERİ DÖNÜŞÜME
verilmelidir.

Doğal Kaynakların Korunması

Tütün Üretiminden Kaynaklı Atıkların Yönetimi

Araçlarda kullanılan motor yağları

Ömrünü tamamlamış motor yağları mümkünse yetkili servisler tarafından değiştirilmelidir. Kendimiz değiştirmek durumunda isek ömrünü tamamlamış eski motor yağı toprak ve su kaynaklarına karışmayacak şekilde ve sızdırmaz bir kap içerisinde muhafaza edilmelidir. Kesinlikle başka amaçlarla kullanılmamalıdır.

**Kullanım ömrünü
tamamlamış MOTOR
YAĞLARI biriktirerek yetkili
kuruluşlar aracılığıyla GERİ
DÖNÜŞÜME verilmelidir.**

Doğal Kaynakların Korunması

Tütün Üretiminden Kaynaklı Atıkların Yönetimi

Ahşap malzemeler

Tütün üretiminin çeşitli aşamalarında kullanılan ve ömrünü tamamlamış ve bir başka amaçla kullanılma imkanı kalmamış ahşap malzemeler çevreye ve çöpe atılmamalıdır. Mümkün ise ısınma amacıyla fosil yakıt yerine kullanılmalıdır.

Kullanım ömrünü tamamlamış AHŞAP MALZEMELER biriktirerek yetkili kuruluşlar aracılığıyla **GERİ DÖNÜŞÜME** verilmelidir.

Tütün üretiminde ihtiyaç duyulan ahşap malzemeler endüstriyel üretim alanlarından temin edilmelidir.

- Çevre Sorunları,
- Hava kirliliği,
- Su kirliliği,
- Toprak kirliliği,
- Atık

konulu şikayet ve sorularınızı

ALO 181

hattına 24 saat kesintisiz iletebilirsiniz.

